

กลุ่ม 5

กลุ่มงานวิจัยในชั้นเรียน

**การศึกษาเจตคติของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจและคณะสารสนเทศศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีปทุมต่อการเรียนวิชาการบัญชีจัดการ
ATTITUDE TOWARD MANAGERIAL ACCOUNTING OF
UNDERGRADUATE STUDENTS IN FACULTY OF
BUSINESS ADMINISTRATION AND FACULTY OF INFORMATICS
OF SRIPATUM UNIVERSITY**

พรรณทิพย์ อย่างกลิ่น

อาจารย์ประจำ คณะบัญชี Email: phanthip.ya@spu.ac.th

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องเจตคติต่อวิชาการบัญชีจัดการของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจและคณะสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเจตคติต่อวิชาการบัญชีจัดการของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะสารสนเทศศาสตร์ และคณะบริหารธุรกิจ จำแนกเป็น 4 ด้านคือ ด้านเนื้อหาวิชา ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านวิธีสอน และกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล และเพื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาการบัญชีจัดการของนักศึกษาปริญญาตรี โดยจำแนกตาม คณะวิชา ชั้นเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการบัญชีจัดการ ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2550

จากการศึกษาพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง กำลังศึกษาในชั้นปีที่ 2 หรือชั้นปีที่ 3 มีเกรดเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 2.00 – 2.49 ซึ่งนักศึกษาส่วนใหญ่มีเจตคติในระดับมากต่อวิชาการบัญชีจัดการในด้านเนื้อหาวิชา ด้านอาจารย์ผู้สอนและด้านการวัดผลและการประเมินผลและมีเจตคติปานกลางต่อวิชาการบัญชีจัดการในด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และเมื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาการบัญชีจัดการของนักศึกษาที่มีคณะวิชาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน พบว่านักศึกษามีเจตคติต่อวิชาการบัญชีจัดการที่แตกต่างกันในด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ส่วนในด้านเนื้อหาวิชา ด้านอาจารย์ผู้สอน และด้านการวัดผลและการประเมินผลนักศึกษามีเจตคติต่อวิชาการบัญชีจัดการไม่แตกต่างกัน แต่นักศึกษาที่มีชั้นเรียนแตกต่างกันมีเจตคติต่อวิชาการบัญชีจัดการทั้ง 4 ด้านแตกต่างกัน

คำสำคัญ : เจตคติต่อวิชาการบัญชีจัดการ

ABSTRACT

A Study of attitude toward managerial accounting of undergraduate students in faculty of business administration and faculty of informatics of sripatum university was conducted with the objective 1) to study the attitude toward managerial accounting of undergraduate student in faculty of business administration and

faculty of informatics of sripatum university in 4 aspect: contents, lecturers, teaching methods and teaching activities, and process of student evaluation. 2) to compare the attitude toward managerial accounting of undergraduate student in faculty of business administration and faculty of informatics of sripatum university in terms of faculty, year of studying, and grade point average. The sample size in this study were students registered to the managerial accounting in the second semester of 2007 academic year. Questionnaires were used as a tool to collect data. Data have been analyzed by percentage, mean, standard deviation, ANOVA.

The results were as follow: Most students were female who studied in second or third year with grade point average between 2.00-2.49. Attitude of most students was at a high level for contents, lecturers, and process of student evaluation aspect and moderate level for teaching methods and teaching activities. A study of the difference in attitude toward managerial accounting of students in a different faculty and grade point average found that the students have a different attitude in teaching methods and teaching activities only. And the students who study in a different year have a different attitude toward managerial accounting in 4 aspect.

KEYWORDS: Attitude toward managerial accounting

1. บทนำ

มหาวิทยาลัยศรีปทุมได้เปิดสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจขึ้น ใน 2 คณะคือ คณะบริหารธุรกิจและคณะสารสนเทศศาสตร์ ซึ่งโครงสร้างหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ของทั้ง 2 คณะนี้ ในส่วนของหมวดวิชาเฉพาะด้าน กลุ่มวิชาแกนทางธุรกิจ ได้มีการกำหนดให้นักศึกษาทุกคนต้องศึกษาในวิชาการบัญชีจัดการ ซึ่งวิชาการบัญชีจัดการเป็นวิชาที่ศึกษาถึงหลักการบัญชีจัดการ ความหมาย ความสำคัญ และประโยชน์การนำไปใช้ การบริหารงาน เช่น การวิเคราะห์งบการเงิน การจัดทำงบประมาณ การวิเคราะห์จุดคุ้มทุน และการวางแผนกำไร ตลอดจนศึกษาการบัญชีตามความรับผิดชอบ เพื่อให้การบริหารงานเกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งในการศึกษาวิชานี้จะเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาเป็นอย่างมาก เพราะเป็นการบัญชีในเชิงบริหารที่ทำให้นักศึกษาสามารถนำข้อมูลที่ได้ในทางบัญชีไปใช้ในงานด้านอื่นๆ ได้ จากผลการประเมินผลการเรียนในรายวิชานี้ที่ผ่านมาพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์การประเมินผลที่กำหนดไว้ ทำให้นักศึกษาต้องลงทะเบียนเรียนในวิชานี้หลายครั้ง ประกอบกับนักศึกษามีความรู้สึกว่าวิชาบัญชีเป็นวิชาที่ยากที่จะทำความเข้าใจในเนื้อหาวิชา จึงมีผลทำให้นักศึกษาเกิดความท้อแท้ เบื่อหน่ายต่อวิชาการบัญชีจัดการ ทำให้เกิดผลเสียด้านนักศึกษาเองและต่ออาจารย์ผู้สอน ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นว่า ถ้าได้ทราบทัศนคติของนักศึกษาต่อการเรียนการสอนในวิชาการบัญชีจัดการแล้ว ก็สามารถนำผลการศึกษามาปรับปรุงแก้ไขการจัดการเรียนการสอนในวิชานี้เพื่อทำให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชานี้ผ่านเกณฑ์การประเมินผล และเพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาบัณฑิตที่จะสำเร็จออกไปปฏิบัติงานได้ในอนาคตต่อไป

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะพบว่าวิชาการบัญชีจัดการเป็นวิชาหนึ่งที่มีความสำคัญต่อนักศึกษาเป็นอย่างมาก ซึ่งหากนักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อวิชาการบัญชีจัดการแล้ว จะทำให้นักศึกษาเกิดความตั้งใจ สนใจต่อการเรียนและจะพยายามเรียนวิชานี้เพื่อให้ได้ความรู้ และสามารถสอบผ่านวิชานี้ได้อย่างไม่ยากนัก ผู้วิจัยจึงมีความสนใจต่อ

การศึกษาเจตคติของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจและคณะสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุมต่อการเรียนวิชาการบัญชีจัดการ โดยจำแนกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาวิชา ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและการประเมินผล เพื่อนำผลที่ได้จากการวิจัยไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามความมุ่งหมายของหลักสูตรต่อไป

2. วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาเจตคติต่อวิชาการบัญชีจัดการของนักศึกษาระดับปริญญาตรีคณะสารสนเทศศาสตร์ และคณะบริหารธุรกิจ จำแนกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาวิชา ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล
2. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาการบัญชีจัดการของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยจำแนกตามคณะวิชาชั้นเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาวิชา ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล

3. แนวคิดและทฤษฎี

โครงสร้างหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตได้กำหนดให้มีการเรียนการสอนวิชาการบัญชีจัดการ ซึ่งเป็นวิชาที่นักศึกษาสามารถนำไปใช้ในส่วนงานอื่น ๆ ได้ แต่เนื่องจากนักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานี้ค่อนข้างต่ำกว่าเกณฑ์การประเมินผล จึงทำให้ต้องมีการศึกษาถึงเจตคติของนักศึกษาที่มีต่อวิชาการบัญชีจัดการ

ในด้านต่าง ๆ ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาวิชา ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล

เจตคติ หมายถึง ความรู้สึกที่แสดงออกของบุคคลต่อสิ่งต่าง ๆ ซึ่งความรู้สึกที่แสดงออกมานั้นเกิดจากประสบการณ์ และความเชื่อของแต่ละบุคคลที่มีต่อสิ่งนั้น เจตคติเป็นตัวผลักดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมา ในลักษณะของความรู้สึกที่ดี ความรู้สึกที่ไม่ดี ความพอใจ ไม่พอใจ เห็นด้วย และไม่เห็นด้วย ซึ่งเจตคตินี้สามารถเปลี่ยนแปลงได้ในอนาคต

ด้านเนื้อหาวิชา หมายถึงเนื้อหาวิชาการบัญชีจัดการ คือ ศึกษาถึงหลักการบัญชีจัดการ ความหมาย ความสำคัญและประโยชน์การนำไปใช้ การบริหารงาน เช่น การวิเคราะห์งบการเงิน การจัดทำงบประมาณ การวิเคราะห์จุดคุ้มทุน และการวางแผนกำไร ตลอดจนศึกษาการบัญชีตามความรับผิดชอบ เพื่อให้การบริหารเกิดประโยชน์สูงสุด

ด้านอาจารย์ผู้สอน หมายถึงบุคคลที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ต่อผู้เรียน เป็นผู้ที่มีความรู้มากและจะพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เป็นผู้ที่มีความรู้ จริยธรรม มีวิสัยทัศน์กว้างไกล เป็นแบบอย่างที่ดีของสังคมและมีความเป็นครูที่พร้อมจะมอบความรู้ที่มีให้แก่ศิษย์ โดยมีได้มุ่งหวังสิ่งใดตอบแทน

ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง วิธีการหรือกระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการถ่ายทอดความรู้ที่ตนเองมีไปยังผู้เรียน เพื่อก่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ มีความคิดเป็น ผลาตรอบรู้และสามารถนำสิ่งที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

ด้านการวัดและประเมินผล หมายถึง การใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลความสามารถของผู้เรียน ซึ่งเป็นการวัดในเชิงคุณภาพ และปริมาณ ซึ่งผลของการวัดผลที่ได้นั้น จะบอกถึงความสามารถของผู้เรียน และทำให้ผู้สอนนำกลับมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนต่อไป

4. ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้เป็นเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ศึกษาจากนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจและคณะสารสนเทศศาสตร์ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการบัญชีจัดการในภาคการศึกษา 2/2550 จำนวน 1,091 คน และได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยครั้งนี้โดยใช้สูตร ทาโร ยามานะ (Yamane, 1967) ณ ระดับความเชื่อมั่น 95% ความคลาดเคลื่อน 5% จากประชากรทั้งสิ้น 1,091 คน ทำให้ได้ขนาดตัวอย่างจำนวน 293 คน โดยนำมาคำนวณหาสัดส่วนขนาดตัวอย่างของจำนวนนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจและคณะสารสนเทศศาสตร์ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการบัญชีจัดการในภาคการศึกษา 2/2550 และดำเนินการสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธี สุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ในการวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการนำแบบสอบถามซึ่งประกอบด้วยข้อมูลส่วนตัวและข้อมูลการวัดเจตคติต่อวิชาการบัญชีจัดการทั้ง 4 ด้านให้นักศึกษากลุ่มตัวอย่าง ตอบแบบสอบถาม โดยจัดให้นักศึกษาได้ตอบแบบสอบถามในช่วง 1 สัปดาห์ก่อนสอบปลายภาคและได้นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมดมาทำการประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานค่า t-test และ ANOVA การทดสอบสมมติฐานที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

5. ผลการศึกษา

การศึกษาเจตคติต่อวิชาการบัญชีจัดการของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ และคณะสารสนเทศศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีปทุม ในด้านเนื้อหาวิชา ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล สรุปได้ดังนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามมีจำนวน 293 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ซึ่งกำลังศึกษาในระดับชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 ของคณะบริหารธุรกิจและคณะสารสนเทศศาสตร์ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหรือเกรดเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 2.00-2.49 นักศึกษามีเจตคติต่อวิชาการบัญชีจัดการด้านเนื้อหาวิชาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า นักศึกษามีเจตคติอยู่ในระดับปานกลางคือ เนื้อหาวิชาการบัญชีจัดการมีความยืดหยุ่น เนื้อหาวิชาการบัญชีน่าเบื่อหน่าย และเนื้อหาวิชาการบัญชีจัดการเป็นวิชาที่ไม่จำเป็นต่อวิชาเอกของนักศึกษา ส่วนข้ออื่น ๆ นักศึกษามีเจตคติในระดับมาก นักศึกษามีเจตคติต่อวิชาการบัญชีจัดการด้านอาจารย์ผู้สอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษามีเจตคติอยู่ในระดับปานกลางคือ อาจารย์มีความเข้มงวดกับนักศึกษามากเกินไป ส่วนข้ออื่น ๆ นักศึกษามีเจตคติในระดับมาก นักศึกษามีเจตคติต่อวิชาการบัญชีจัดการด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษามีเจตคติอยู่ในระดับมากคืออาจารย์ใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย อาจารย์มีเทคนิคที่กระตุ้นและเร้าความสนใจของนักศึกษา อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถาม อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็น และอาจารย์แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าและมีความยืดหยุ่นในการสอน ส่วนข้ออื่นๆ นักศึกษามีเจตคติอยู่ใน

ระดับปานกลาง และนักศึกษามีเจตคติต่อวิชาการบัญชีจัดการด้านการวัดผลและการประเมินผลโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาข้อ พบว่า นักศึกษามีเจตคติในระดับมากในด้านการวัดผลและการประเมินผล ทุกข้อ

การทดสอบสมมติฐาน โดยการเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาการบัญชีจัดการของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ และคณะสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม ด้านเนื้อหาวิชา ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและการประเมินผล จำแนกตามคณะวิชา ชั้นเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปรากฏผลดังนี้

1. นักศึกษาที่เรียนคณะวิชาแตกต่างกันมีเจตคติต่อวิชาการบัญชีจัดการ ด้านเนื้อหาวิชา ด้านอาจารย์ผู้สอน และด้านการวัดผลและการประเมินผลไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น มีเจตคติแตกต่างกัน
2. นักศึกษาที่ชั้นเรียนแตกต่างกันมีเจตคติต่อวิชาการบัญชีจัดการด้านเนื้อหาวิชา ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและการประเมินผลแตกต่างกัน
3. นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันมีเจตคติต่อวิชาการบัญชีจัดการด้านเนื้อหาวิชา ด้านอาจารย์ผู้สอน และด้านการวัดผลและการประเมินผลไม่แตกต่างกัน ส่วนในด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน นั้นมีเจตคติแตกต่างกัน

6. อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเจตคติต่อวิชาการบัญชีจัดการของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ และคณะสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปราย ดังนี้

1. ผลการศึกษาเจตคติต่อวิชาการบัญชีจัดการของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจและคณะสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม ในด้านเนื้อหาวิชา ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล พบว่า นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจและคณะสารสนเทศศาสตร์มีเจตคติในระดับมากต่อวิชาการบัญชีจัดการ เนื่องจากวิชาการบัญชีจัดการมีเนื้อหาที่ทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของธุรกิจ มีประโยชน์และสามารถนำไปใช้งานได้จริง ซึ่งในปัจจุบันนั้นเมื่อนักศึกษาสำเร็จการศึกษาและออกไปปฏิบัติงานยังสถานประกอบการนั้น นักศึกษาสามารถนำวิชาการบัญชีจัดการไปใช้ในการทำงานได้จริง และส่งผลให้การดำเนินธุรกิจมีประสิทธิภาพ ในด้านอาจารย์ผู้สอนวิชาการบัญชีจัดการนั้นอาจารย์เป็นผู้มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ มีความรับผิดชอบในการสอน และมีคุณลักษณะที่ดีและน่าศรัทธา โดยใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย มีเทคนิคที่กระตุ้นความสนใจของนักศึกษา เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามและแสดงความคิดเห็น รวมทั้งมีวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนที่โปร่งใส

2. ผลการเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาการบัญชีจัดการของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจและคณะสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม ในด้านเนื้อหาวิชา ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียน การสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล ปรากฏผลดังนี้

2.1 นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจและคณะสารสนเทศศาสตร์มีความคิดเห็นด้านเนื้อหาวิชา ด้านอาจารย์ผู้สอน และด้านการวัดผลและประเมินผลไม่แตกต่างกันและอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวิชาการบัญชีจัดการนั้น ได้มีการเขียนคำอธิบายวิชาไว้อย่างชัดเจน และอาจารย์ผู้สอนเป็น

อาจารย์จากคณะบัญชี ซึ่งก่อนเปิดภาคการศึกษานั้น อาจารย์ผู้สอนในวิชานี้ทุกคนจะต้องทำการประชุมร่วมกัน เพื่อวางแผนการสอนในด้านเนื้อหาวิชา การกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลซึ่งเป็นข้อตกลงที่อาจารย์ผู้สอนทุกท่านจะต้องปฏิบัติตาม และในการสอบนั้นไม่ว่าจะเป็นข้อสอบที่ใช้ทดสอบย่อยในห้องเรียน ข้อสอบกลางภาค และข้อสอบปลายภาค นักศึกษาทุกคนจะใช้ข้อสอบชุดเดียวกัน ซึ่งทำให้ไม่เกิดความแตกต่างในด้านเนื้อหาวิชา ด้านอาจารย์ผู้สอนและด้านการวัดผลและประเมินผล แต่ในด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนนั้นมีเจตคติที่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์ผู้สอนแต่ละท่านจะมีเทคนิค วิธีการในการสอนที่แตกต่างกันทำให้นักศึกษาแต่ละคนมีเจตคติต่อวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนต่ออาจารย์แต่ละท่านแตกต่างกัน

2.2 นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 มีเจตคติต่อวิชาการบัญชีจัดการ ด้านเนื้อหาวิชา ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยพบว่านักศึกษาชั้นปีที่ 2 จะมีความเจตคติต่อวิชาการบัญชีจัดการทั้ง 4 ด้าน แตกต่างจากนักศึกษาชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของประภากรณ์ บรรลือ (2545 : 82) ที่ศึกษาเจตคติต่อวิชาการบัญชีของนักศึกษาระดับปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และ ชั้นปีที่ 4 มีเจตคติต่อวิชาการบัญชี ด้านเนื้อหาวิชา ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและการประเมินผลแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 มีประสบการณ์ในการเรียนวิชาบัญชีมากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 2 เพราะวิชาการบัญชีจัดการเป็นวิชาที่เปิดสอนสำหรับนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ คณะสารสนเทศศาสตร์ และคณะเศรษฐศาสตร์ ซึ่งที่ผ่านมาวิชาการบัญชีจัดการเป็นวิชาที่มีนักศึกษาสอบตกเป็นจำนวนมาก และนักศึกษบางคนอาจจะต้องเรียนวิชานี้ หลายครั้งเพราะสอบไม่ผ่าน ซึ่งอาจส่งผลให้นักศึกษาที่เรียนในชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 มีเจตคติต่อวิชาการบัญชีทุกด้านแตกต่างจากนักศึกษาชั้นปีที่ 2

2.3 นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งมีเกรดเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.49 เกรดเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 2.50-2.99 และเกรดเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3 ขึ้นไป มีเจตคติต่อวิชาการบัญชีจัดการด้านเนื้อหาวิชา ด้านอาจารย์ผู้สอน และและด้านการวัดผลและประเมินผล ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของประภากรณ์ บรรลือ (2545 : 82) ที่ศึกษาเจตคติต่อวิชาการบัญชีของนักศึกษาระดับปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์แตกต่างกันมีเจตคติต่อวิชาการบัญชี ด้านเนื้อหาวิชา ด้านอาจารย์ผู้สอน และด้านการวัดผลและประเมินผลไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเกรดเฉลี่ยสะสมของนักศึกษาแต่ละคนเกิดจากการเรียนในวิชาเอกของตนเอง ซึ่งทำให้ตนเองมีความถนัด และสามารถเรียนวิชาเอกของตนได้เป็นอย่างดี ซึ่งในการเรียนวิชาการบัญชีจัดการของนักศึกษานั้น ถือว่าเป็นวิชาที่นักศึกษาไม่มีความถนัดและนักศึกษาคิดอยู่เสมอว่าเป็นวิชาที่ค่อนข้างยาก ในแต่ละภาคเรียนนั้นมีจำนวนนักศึกษาที่เรียนวิชานี้ผ่านค่อนข้างน้อย จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่มีผลต่อเจตคติของนักศึกษาที่มีต่อวิชาการบัญชีจัดการ แต่ในด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนนั้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษามีผลทำให้นักศึกษามีเจตคติต่อวิชาการบัญชีจัดการแตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน โดยพบว่านักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.49 มีเจตคติต่อวิชาการบัญชีแตกต่างจากนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 2.50-2.99 และเกรดเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3 ขึ้นไป ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุริย์ มาเกิด (2544 : 81) ที่ศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาการบัญชีของนักศึกษา

ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนพณิชยการราชดำเนินธนบุรี พบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสูง ระดับปานกลาง และระดับต่ำมีความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนวิชาการบัญชี ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการสอนแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่มีผลการเรียนดีกว่าสามารถทำความเข้าใจ มั่นศึกษาค้นคว้า และใช้ประสบการณ์ที่ผ่านมามีมาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอนวิชาการบัญชีจัดการได้เป็นอย่างดี อย่างไรก็ตามการศึกษาวิจัยครั้งนี้มีข้อเสนอแนะว่าอาจารย์ผู้สอนควรลดความเข้มงวดกับนักศึกษา ลงบ้าง โดยเน้นให้นักศึกษารู้จักรับผิดชอบตนเอง โดยชี้ให้เห็นว่าหากนักศึกษาไม่ใส่ใจต่อการเรียนในวิชานี้ก็อาจส่งผลให้นักศึกษาสอบตกในวิชานี้ก็เป็นได้ ในด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนนั้นในวิชานี้ ถือว่าเป็นวิชาที่ค่อนข้างน่าเบื่อสำหรับนักศึกษา ดังนั้นอาจารย์ผู้สอนควรสรรหากิจกรรมการสอนเช่นการใช้เกมส์เข้ามาช่วยซึ่งจะเป็นการจูงใจให้นักศึกษาดังใจเรียนมากขึ้น เมื่อทำการสอนเนื้อหาเสร็จเรียบร้อยแล้วควรเน้นให้นักศึกษาฝึกทำแบบฝึกหัดในห้องเรียน และอาจารย์ควรสังเกตด้วยว่านักศึกษาคนใดไม่เข้าใจในสิ่งที่อาจารย์สอน เพื่อทำการอธิบายให้นักศึกษาคนนั้นเข้าใจอีกครั้ง ซึ่งอาจารย์ผู้สอนในวิชานี้จะต้องมีความอดทนและสามารถที่จะอธิบายให้นักศึกษาทุกคนเข้าใจได้หากนักศึกษาต้องการให้อธิบายให้ฟังอีกครั้ง ในส่วนของคณะบริหารธุรกิจ คณะสารสนเทศศาสตร์และคณะบัญชี ควรร่วมกันหารือเพื่อปรับปรุงเนื้อหาในรายวิชานี้ให้มีความยืดหยุ่น และมีความสอดคล้องกับวิชาเอกของนักศึกษาแต่ละคณะ ซึ่งจะทำให้นักศึกษามีความสนใจและกระตือรือร้นที่จะศึกษาในวิชานี้มากยิ่งขึ้น สำหรับมหาวิทยาลัยควรให้การสนับสนุนในการจัดให้มีอาจารย์สอนเฉพาะแบบฝึกหัดให้กับนักศึกษาภายหลังจากที่อาจารย์ประจำวิชาได้สอนเนื้อหาในเชิงทฤษฎีจบแล้ว เพื่อเป็นการฝึกทบทวนเนื้อหา และฝึกการทำแบบฝึกหัดด้วยตนเองให้มากยิ่งขึ้น และในการวิจัยในครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาเจตคติต่อวิชาการบัญชีจัดการของนักศึกษาคณะเศรษฐศาสตร์ด้วย เพราะถือเป็นนักศึกษาอีกคณะหนึ่งที่ไม่ได้เรียนวิชาการบัญชีเป็นวิชาเอก และควรศึกษาโดยใช้วิธีการทดลองโดยแบ่งกลุ่มทดลองที่แตกต่างกันในด้านเนื้อหาวิชา อาจารย์ผู้สอน วิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อดูผลสัมฤทธิ์ของการเรียนในวิชานี้

7. กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยศรีปทุม ปีการศึกษา 2550

8. รายการอ้างอิง

กัลยา วานิชย์บัญชา, 2546. การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กัลยา วานิชย์บัญชา, 2545. การวิเคราะห์สถิติ : สถิติสำหรับการบริหารและวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน, 2540. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544). พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ยูไนเต็ดโปรดักชั่น.

เกรียงศักดิ์ ลิ้มอภิชาติ, 2531. หลักและเทคนิคการจัดฝึกอบรมและการพัฒนา. กรุงเทพฯ : สยามศิลป์.

ชัยยงค์ ขามรัตน์, 2523. เจตคติของนักศึกษามหาวิทยาลัยพลศึกษาที่มีต่อการเรียนวิชาเอกสุขศึกษา. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล.

- เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์, 2520. **การวัดทัศนคติและบุคลิกภาพ**. กรุงเทพฯ : สำนักงานทดสอบทางการศึกษา
ทบวงมหาวิทยาลัย.
- คุณฤๅ วัฒนคามินทร์, 2544. **เจตคติต่อวิชาคอมพิวเตอร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการเรียนธุรกิจ
สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5. ปรินญาณพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต (ธุรกิจศึกษา)**. กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธำรง บัวศรี, 2542. **ทฤษฎีหลักสูตรการออกแบบและการพัฒนา**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์พัฒนาการศึกษา.
- ประภากรณ์ บรรลือ, 2545. **เจตคติต่อวิชาการบัญชีของนักศึกษาระดับปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี สาขาวิชา
ศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา. ปรินญาณพนธ์ การศึกษา
มหาบัณฑิต (ธุรกิจศึกษา)**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พรพรรณ วีระปัญญา, 2536. **การศึกษาเจตคติของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุลที่มีต่อการเรียน
การสอนวิชาพื้นฐาน**. นครราชสีมา : มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.
- พรศรี โรจน์เมฆี, 2540. **ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชีระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. ปรินญาณพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต(ธุรกิจศึกษา)**. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2523. **เครื่องมือและวิธีการเก็บข้อมูลสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์**. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- พิสิฐ เมธาภัทร และธีรพล เมธิกุล, 2529. **ยุทธวิธีการเรียนการสอนวิชาเทคนิค**. เอกสารประกอบการสอน.
กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- ไพฑูรย์ ดินลารัตน์, 2533. **การเรียนการสอนในอุดมศึกษา**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รพีพรรณ สุฐาปัญญกุล, 2541. **การศึกษาทัศนคติต่อการเรียนสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ของนักศึกษาระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลในกรุงเทพมหานคร. ปรินญาณพนธ์ การศึกษา
มหาบัณฑิต(จิตวิทยาการแนะแนว)**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- รุจิร ภูสาระ, 2545. **การพัฒนาหลักสูตร : ตามแนวปฏิรูปการศึกษา**. กรุงเทพฯ : บัณฑิตย.
- รุ่ง แก้วแดง, 2541. **พฤติกรรมการศึกษาไทย**. กรุงเทพฯ : มติชน.
- ศศิธร หาคำ, 2533. **การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทัศนคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยได้รับการตรวจการบ้าน 3 แบบ. ปรินญาณพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต
(การประถมศึกษา)**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒประสานมิตร.
- สงวน สุทธิเลิศอรุณ, 2522. **จิตวิทยาสังคม**. กรุงเทพมหานคร : ศิริชัยการพิมพ์.
- สังัด อุทรานันท์, 2529. **การจัดการเรียนการสอนอย่างมีระบบ**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สิปปนันท์ เกตุทัต, 2534. **การศึกษาเพื่อชีวิตและสังคม**. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- อุทุมพร ทองอุไทย, 2523. **การประเมินอาจารย์. การวิจัยและเครื่องมือ**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Guilford, J.P, 1939. **General Phychology**. New York : D. Van Wostrand Co.
- Hilgard, Ernest R, 1968. **Introduction to Psychology**. New York : Harcourt., Braco and World, Inc.,

**การศึกษาเปรียบเทียบการสอนแบบที่มี e-learning และการสอนแบบที่ไม่มี
e-learning เสริมประกอบ ในรายวิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาคเบื้องต้น
THE COMPARATIVE STUDY OF TEACHING WITH AND WITHOUT
E-LEARNING ON BASIC MICROECONOMICS COURSE**

ปัทมา โกเมนทจำรัส

ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

E-mail : pattama.ko@spu.ac.th

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ในการศึกษานี้คือ 1)เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาคเบื้องต้น โดยการสอนแบบที่มี e-learning และไม่มี e-learning เสริมประกอบ 2)เปรียบเทียบความคงทนทางการเรียนรู้ของนักศึกษาที่เรียนจากการสอนแบบที่มี e-learning และไม่มี e-learning เสริมประกอบ โดยสำรวจจากกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มตัวอย่างที่เรียนจากการสอนแบบที่มี e-learning เสริมประกอบ จำนวน 20 คน และกลุ่มตัวอย่างที่เรียนจากการสอนแบบที่ไม่มี e-learning เสริมประกอบ จำนวน 27 คน และ 3) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาในบทเรียนรายวิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาคเบื้องต้น โดยใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนา วิเคราะห์ในรูปความถี่ ร้อยละ และค่าสถิติ t-test ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบ

ผลการศึกษา พบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ในรายวิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาคเบื้องต้น โดยการสอนแบบที่มี e-learning เสริมประกอบและไม่มี e-learning เสริมประกอบ ไม่แตกต่างกัน 2) ความคงทนทางการเรียนรู้ของนักศึกษาโดยการสอนแบบที่มี e-learning และไม่มี e-learning เสริมประกอบ ไม่แตกต่างกัน 3) นักศึกษาที่เรียนโดยการสอนแบบที่มี e-learning เสริมประกอบนั้นมีความพึงพอใจโดยรวมโดยเฉลี่ย จากการทดสอบภายในสัปดาห์ที่สอนไปแล้ว ตลอดจนคะแนนในภาพรวมโดยเฉลี่ยภายหลังจากการสอน 1 สัปดาห์ ของบทเรียนเดิม แล้วแต่ได้คะแนนดีกว่าคะแนนภาพรวมเฉลี่ยของความรู้พื้นฐานเดิมของนักศึกษากลุ่มนั้นก่อนที่จะมีการเรียนแบบที่มี e-learning เสริมประกอบ นอกจากนี้ การเรียนโดยการสอนแบบที่มี e-learning เสริมประกอบได้ทำให้นักศึกษามีความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น

คำสำคัญ : ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เศรษฐศาสตร์จุลภาคเบื้องต้น

ABSTRACT

The objective of this study was : 1) to study and compare between studying achievement of Basic Microeconomics Course by teaching with and without e-learning. 2) to study and compare about accuracy of student's memory between teaching with and without e-learning. Data was gathered from samples of 2 groups

of students; 20 samples from students who studied with e-learning and 27 samples from students who studied without e-learning. The collected data was analyzed by using descriptive and quantitative statistics namely frequency, percentage and t-test statistics.

The results of this study were shown that both achievement of Basic Microeconomics subject and accuracy of memory on this subject from students who studied with or without e-learning are not different.

However, the average score from students who studied with e-learning and had the test after the lessons and a week later are better than the pretest or the basic knowledge Besides, this could broaden more challenge the student. e-learning interests of the students to study further and makes them more enthusiasm.

KEYWORDS : Achievement, Microeconomics

1. ความสำคัญและที่มาของการวิจัย

ในการศึกษาในรายวิชาต่าง ๆ ซึ่งได้มีการบรรจุไว้ในหลักสูตรในระดับอุดมศึกษานั้น โดยทั่วไปแต่ละรายวิชาจะมีเค้าโครงการสอนชี้แจงไว้ในรายละเอียดของกิจกรรมการเรียนการสอนของแต่ละรายวิชา ซึ่งโดยทั่วไปจะประกอบด้วยกิจกรรมการเรียนในภาคทฤษฎีในรูปแบบการบรรยายเนื้อหาในบทเรียน และภาคปฏิบัติในลักษณะต่าง ๆ อาทิ การซักถามในชั้นเรียน การทำแบบฝึกหัดทบทวนท้ายบทเรียน เป็นต้น

วิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาคเบื้องต้นเป็นอีกรายวิชาหนึ่ง ซึ่งได้บรรจุไว้ในหลักสูตรในระดับอุดมศึกษา และมีแนวทางของกิจกรรมการเรียนการสอนคล้ายคลึงกับในรายวิชาอื่น ๆ ทั่ว ๆ ไป นั่นคือ จะประกอบไปด้วย การบรรยายในแต่ละหัวข้อของเนื้อหาในบทเรียน การให้นักศึกษาซักถามในชั้นเรียน ตลอดจนการทำแบบฝึกหัดทบทวนท้ายบทเรียน แต่อย่างไรก็ดีวิทยาการความก้าวหน้าในปัจจุบันได้แผ่ขยายอาณาเขตกว้างขวางมากขึ้นในทุกๆ ศาสตร์ทุกๆ สาขา ทั้งนี้เพื่อช่วยให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น นั่นคือ มีสื่ออุปกรณ์และสิ่งประดิษฐ์ต่างๆ เป็นเครื่องมือช่วยในการเรียนการสอนที่หลากหลายขึ้น อาทิ เทปโทรทัศน์ ซีดีรอม และการเรียนการสอนโดย e-learning เป็นต้น

จากแนวทางการเรียนการสอนในสภาพต่างๆข้างต้น ได้ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะทำการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการเรียนรู้ในรายวิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาคเบื้องต้น ระหว่างการสอนแบบที่มี e-learning และไม่มี e-learning เสริมประกอบ ทั้งนี้คาดว่า การสอนแบบที่มีการสอน e-learning เสริมประกอบ จะช่วยปรับปรุงประสิทธิภาพในการเรียนของนักศึกษาได้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาคเบื้องต้น โดยการสอนแบบที่มี e-learning และแบบที่ไม่มี e-learning เสริมประกอบ
2. เพื่อเปรียบเทียบความคงทนทางการเรียนรู้ของนักศึกษาที่เรียนจากการสอนแบบที่มี e-learning และแบบที่ไม่มี e-learning เสริมประกอบ
3. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาในบทเรียนรายวิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาคเบื้องต้น

3. คำถามการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาคเบื้องต้น โดยการสอนแบบที่มี e-learning และแบบที่ไม่มี e-learning เปรียบเทียบแตกต่างกันหรือไม่
2. ความคงทนทางการเรียนรู้ของนักศึกษาที่เรียนจากการสอนแบบที่มี e-learning และแบบที่ไม่มี e-learning เปรียบเทียบ แตกต่างกันหรือไม่

สมมุติฐานการวิจัย

1. นักศึกษาที่เรียนจากการสอนโดยใช้การสอนแบบที่มี e-learning และแบบที่ไม่มี e-learning เปรียบเทียบ มีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนแตกต่างกัน
2. นักศึกษาที่เรียนจากการสอนโดยใช้การสอนแบบที่มี e-learning และแบบที่ไม่มี e-learning เปรียบเทียบ หลังการสอนเมื่อถึงช่วงไป 1 สัปดาห์ มีความคงทนของการเรียนรู้แตกต่างกัน

4. ขอบเขตของการวิจัย

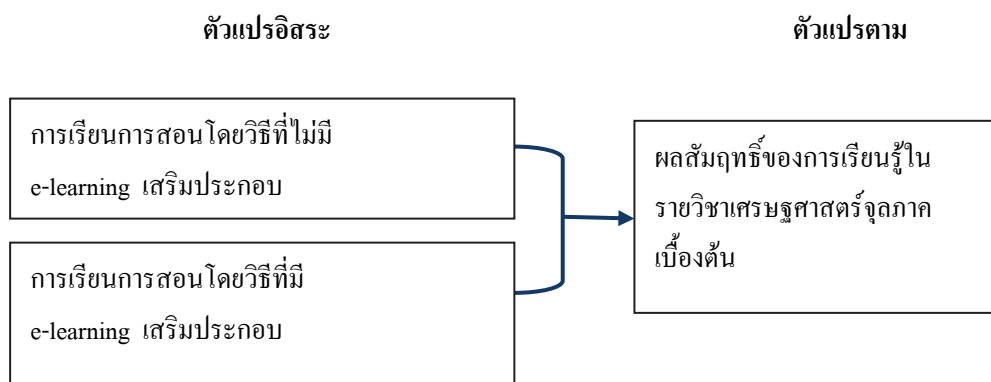
- กลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา เป็นนักศึกษาที่เรียนในรายวิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาคเบื้องต้น ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม ในภาคการศึกษาที่ 2/2550 จำนวน 662 คน
- เนื้อหาของการวิจัย เป็นการศึกษาวิจัยในรายวิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาคเบื้องต้น ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2550
- ระยะเวลา ใช้ระยะเวลาในการวิจัยเป็นเวลา 1 ภาคการศึกษา คือ ภาคการศึกษาที่ 2/2550

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักศึกษา หมายถึง ความสามารถของนักศึกษาในการเรียนรู้ในเนื้อหาวิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาคเบื้องต้น ซึ่งหลังจากการเรียนการสอนสิ้นสุดลงแล้ว สามารถวัดออกมาในรูปของคะแนน โดยใช้แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ในเนื้อหาในรายวิชาดังกล่าวที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งมีลักษณะเป็นทั้งแบบปรนัยและอัตนัย
2. ความคงทนในการเรียนรู้ หมายถึง การกักเก็บประสบการณ์ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ซึ่งแสดงความสามารถของนักศึกษาในการเรียนรู้ในเนื้อหาวิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาคเบื้องต้น โดยวัดออกมาในรูปของคะแนนการทดสอบหลังสอน 1 สัปดาห์ โดยใช้การตอบแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ฉบับเดิม
3. การสอนโดยใช้การสอนแบบที่มี e-learning เปรียบเทียบ หมายถึง การสอนตามบันทึกการสอนของอาจารย์ผู้สอน โดยการอธิบายเนื้อหาในหัวข้อที่ทำการศึกษา ทำการซักถามในชั้นเรียน ทำแบบฝึกหัดในท้ายชั่วโมง และสอนเสริมแบบ e-learning ท้ายชั่วโมง และให้นักศึกษากลับไปฝึกฝนในหัวข้อที่ทำการเรียนในสัปดาห์นั้น พร้อมทั้งฝึกถาม-ตอบ และทำแบบฝึกหัดในการสอนแบบ e-learning

6. กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาวิจัยนี้จะเป็นการศึกษาเกี่ยวกับ การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการเรียนรู้ โดยการสอนแบบที่มี e-learning และ ไม่มี e-learning เปรียบเทียบ สามารถแสดงตัวแปรอิสระและ ตัวแปรตามที่มีความเกี่ยวข้องในการศึกษา ดังนี้

7. เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็น แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ในรายวิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาค โดยจะเป็นแบบทดสอบแบบปรนัย จำนวน 20 ข้อ แบบทดสอบแบบอัตนัย จำนวน 1 ข้อ ในหัวข้อเรื่อง ทฤษฎีการผลิต

8. การรวบรวมข้อมูล

ทำการรวบรวมข้อมูลจากแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ของการเรียนรู้ในรายวิชาเศรษฐศาสตร์ จุลภาคเบื้องต้น หัวข้อ ทฤษฎีการผลิตทั้ง 2 กลุ่ม

9. การวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีขั้นตอน ดังนี้

1. ทำการทดสอบค่าสถิติ t-test ของนักศึกษาทั้ง 2 กลุ่ม ว่ามีความรู้พื้นฐานแตกต่างกันหรือไม่ โดยการให้คะแนนสอบ Mid-term เป็นเครื่องมือทดสอบ
2. ถ้านักศึกษาทั้ง 2 กลุ่ม มีความรู้พื้นฐาน ไม่แตกต่างกัน จะทดสอบความแตกต่างของสัมฤทธิ์ของการเรียนรู้ของนักศึกษาทั้ง 2 กลุ่ม ว่ามีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้แตกต่างกันหรือไม่ โดยใช้การทดสอบ t-test ภายในสัปดาห์ที่มีการเรียนการสอน แต่ถ้าทั้ง 2 กลุ่มมีความรู้พื้นฐานแตกต่างกัน จะทำการทดสอบความแตกต่างโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม (Analysis of Covariance: ANCOVA) ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ที่มุ่งเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรตามระหว่างกลุ่มของตัวแปรอิสระที่นำมาศึกษา โดยควบคุมตัวแปรภายนอกอื่นที่สัมพันธ์ที่สัมพันธ์หรือมีผลกับตัวแปรตาม
3. เปรียบเทียบความคงทนของการเรียนรู้ในรายวิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาคเบื้องต้นทั้ง 2 กลุ่ม หลังการสอนเมื่อทิ้งช่วงไป 1 สัปดาห์ โดยถ้านักศึกษาทั้ง 2 กลุ่ม มีความรู้พื้นฐาน ไม่แตกต่างกัน จะใช้ t-test ทดสอบ ถ้ามีความรู้พื้นฐานแตกต่างกัน ใช้การทดสอบโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม (Analysis of Covariance: ANCOVA)

10. ผลการศึกษา

ผลการศึกษาในการวิจัยนี้จะแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่ 1) การวัดพื้นฐานความรู้ของนักศึกษา 2 กลุ่ม คือ กลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง โดยกลุ่มควบคุมจะเป็นกลุ่มที่มีการสอนแบบที่ไม่มี e-learning เสริมประกอบ ส่วนกลุ่มทดลองจะเป็นกลุ่มที่มีการสอนแบบที่มี e-learning เสริมประกอบ 2) การศึกษาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วิชา เศรษฐศาสตร์จุลภาคเบื้องต้น โดยการสอนแบบที่มี e-learning และ ไม่มี e-learning เสริมประกอบ 3) การศึกษา ความคงทนทางการเรียนรู้ของนักศึกษา โดยการสอนแบบที่มี e-learning และ ไม่มี e-learning เสริมประกอบ 4) การศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาในบทเรียนรายวิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาคเบื้องต้น

1. ผลการศึกษาการวัดพื้นฐานการเรียนรู้รายวิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาคเบื้องต้น

จากการศึกษาการวัดพื้นฐานของนักศึกษาที่เรียนรายวิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาคเบื้องต้น 2 กลุ่ม คือ กลุ่ม ควบคุม ซึ่งมีการสอนแบบไม่มี e-learning เสริมประกอบ และกลุ่มทดลอง ซึ่งมีการสอนแบบที่มี e-learning เสริมประกอบ พบว่า เมื่อใช้ค่าสถิติ t-test ทดสอบคะแนนเฉลี่ย 2 กลุ่ม ปรากฏว่า คะแนนเฉลี่ยไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงให้เห็นว่า ทั้ง 2 กลุ่มมีความรู้พื้นฐานไม่แตกต่างกัน

2. ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้รายวิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาคเบื้องต้นโดยการสอนแบบที่มี e-learning เสริมประกอบ และไม่มี e-learning เสริมประกอบ

จากการศึกษาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้รายวิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาคเบื้องต้น โดยการสอนแบบที่มี e-learning เสริมประกอบ และไม่มี e-learning เสริมประกอบ พบว่า เมื่อใช้ค่าสถิติ t-test ทดสอบคะแนนเฉลี่ยหลังจากสอน ในหัวข้อ “ทฤษฎีการผลิต” ทันทีในสัปดาห์นั้น ปรากฏว่าคะแนนเฉลี่ยของทั้ง 2 กลุ่ม ไม่แตกต่างกันที่ระดับ นัยสำคัญ 0.05 แสดงให้เห็นว่า ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ในรายวิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาคเบื้องต้น โดยการสอนแบบที่มี e-learning เสริมประกอบ และไม่มี e-learning เสริมประกอบ ไม่แตกต่างกัน

3. ผลการศึกษาความคงทนทางการเรียนรู้ของนักศึกษาที่ได้รับการสอนแบบที่มี e-learning และไม่มี e-learning เสริมประกอบ

จากผลการศึกษาความคงทนทางการเรียนรู้ของนักศึกษา จากการสอนแบบที่มี e-learning และไม่มี e-learning เสริมประกอบพบว่าเมื่อใช้ค่าสถิติ t-test ทดสอบ คะแนนเฉลี่ยหลังจากที่มีการสอนในหัวข้อ “ทฤษฎี การผลิต” ไปแล้ว 1 สัปดาห์ ปรากฏว่า คะแนนเฉลี่ยของทั้ง 2 กลุ่มไม่แตกต่างกันแสดงให้เห็นว่า ความคงทน ทางการเรียนรู้ของนักศึกษาจากการสอนแบบที่มี e-learning และ ไม่มี e-learning เสริมประกอบไม่แตกต่างกัน

4. การศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาในบทเรียนรายวิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาคเบื้องต้น

จากการสำรวจโดยใช้แบบสอบถามพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาในบทเรียนรายวิชา เศรษฐศาสตร์จุลภาคเบื้องต้น พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีระยะเวลาในการใช้งานอินเทอร์เน็ตมากที่สุด เป็นระยะเวลามากกว่า 1 ชั่วโมง – 2 ชั่วโมง คิดเป็น ร้อยละ 35 รองลงมาคือ เป็นระยะเวลามากกว่า 2 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 30 และเป็นระยะเวลาดำกว่า 30 นาที คิดเป็นร้อยละ 10 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการใช้

อินเทอร์เน็ตไปเพื่อค้นคว้าข้อมูลความรู้ / เพื่อการศึกษามากที่สุดถึง 17 คน รองลงมามีการใช้ไปเพื่อการเรียน e-learning การสนทนา และบันเทิงทั่วไป 14 คน ใช้ในการรับ / ส่ง e-mail จำนวน 12 คน ใช้ในการเล่นเกมน จำนวน 11 คน และใช้เพื่อวัตถุประสงค์อื่นๆ จำนวน 3 คน นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความเห็นว่า ในภาพรวมบทเรียนออนไลน์มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ซึ่งในบทเรียนดังกล่าวจะมีความเหมาะสมมากใน ด้านของการใช้ตัวอักษรสำหรับหัวข้อ การใช้ตัวอักษรสำหรับเนื้อหา ความชัดเจนของข้อความที่ใช้ เนื้อหา มีความเหมาะสม การที่บทเรียนช่วยให้สามารถทำแบบฝึกหัดได้ และบทเรียนทำให้มีความต้องการเรียน แบบเรียนออนไลน์ จากผลการศึกษาดังกล่าวอาจกล่าวได้ว่าการใช้บทเรียนออนไลน์หรือ e-learning ส่งผลให้ นักศึกษามีความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น

11. รายการอ้างอิง

- นันทพร คงศิริวงศ์, 2526. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และความคงทนการเรียนรู้คำศัพท์วิชาภาษาอังกฤษ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากการสอนโดยใช้แบบฝึกหัดที่มีเกมและไม่มีเกมประกอบ. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- บุญธรรม กิจปรีดาวิสุทธิ์, 2549. สถิติวิเคราะห์เพื่อการวิจัย. คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ประภา ชัมดี, 2521. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้ ระดับชั้น ม.ศ.1 วิชา ภาษาอังกฤษ โดยใช้บทเรียนโปรแกรมแบบป้อนย้อนกลับปกติกับบทเรียน โปรแกรมแบบป้อนย้อนกลับ เป็นคำอธิบายในโรงเรียนราษฎร์. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ปรีชา จันทศิริเวช, 2522. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการจำของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนวิชาคณิตศาสตร์โดยมีเกม และไม่มีเกมประกอบ. วิทยานิพนธ์ การศึกษา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- Morss, Christopher, 1981. "A Comparison of an Oral-Aural Method and a Traditional Method of Directed Vocabulary Instruction with Secondary Student." Dissertation Abstracts. Boston University.

**การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาชีววิทยา และความสามารถในการคิดอย่างมี
 วิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน
 PPSDE MODEL และ การประเมินตามหลักกรรม
 เพื่อส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ**

**A STUDY ON THE ACHIEVEMENT IN BIOLOGY AND CRITICAL
 THINKING OF MATTAYOMSUKSA 5 STUDENT USING INSTRUCTIONAL
 PPSDE MODEL AND MORAL ASSESSMENT TO ENCOURAGE
 CRITICAL THINKING**

กุนทรี เพ็ชรทวีพรเดช

โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) E-mail : kuntaree_p@yahoo.co.th

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาชีววิทยาและความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน PPSDE model และการประเมินตามหลักกรรม เพื่อส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และ ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนต่อรูปแบบการเรียนการสอนนี้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) (เขตวังทองหลาง กรุงเทพฯ) จำนวน 114 คน ใช้เวลาในการทดลอง 18 คาบๆ ละ 50 นาที ดำเนินการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน PPSDE model และการประเมินตามหลักกรรม เพื่อส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ แบบแผนการวิจัยเป็นแบบ One Group Pretest – Posttest Design และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ t – test for Dependent Samples การหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาชีววิทยา และ ความสามารถในการคิดอย่างมี วิจารณญาณของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน PPSDE model และการประเมินตามหลักกรรม เพื่อส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01. และนักเรียนมีความคิดเห็นต่อรูปแบบการเรียนการสอน PPSDE model และการประเมินตามหลักกรรม เพื่อส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณอยู่ในระดับดีมาก (0.33 ± 4.65)

คำสำคัญ : ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รูปแบบการเรียนการสอน PPSDE model การประเมินตามหลักกรรม
 การคิดอย่างมีวิจารณญาณ

ABSTRACT

The purpose of this study was to find the achievement in biology and critical thinking ability of Matayomsuksa 5 student taught with instructional PPSDE model and moral assessment to encourage critical thinking , and to find the agreement of the students taught with instructional PPSDE model and moral assessment. The subjects of the study were 114 Matayomsuksa 5 student of Bodindecha (Sing Singhaseni) School, Wangthonglang Bangkok during the first semester of 2008 academic year. It took 18 periods and 50 minutes per each. The research design was one group pretest-posttest design. The data was analyzed by t-test for dependent samples ,mean and standard deviation. The results of the study indicated that: the achievement in biology and the critical thinking ability learning of the students taught with instructional PPSDE model and moral assessment to encourage critical thinking was significantly higher than that of the pre-learning at the .01 level. The agreement of the students taught with instructional PPSDE model and moral assessment was the best level (0.33 ± 4.65).

KEYWORDS: Achievement, Instructional PPSDE model, Moral assessment, Critical thinking

1. ที่มาของปัญหาการวิจัย

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติปีพ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดแนวทางการศึกษาไว้ในมาตราที่ 18 และ 24 โดยเน้นให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายกระตุ้นการฝึกทักษะการคิด การประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ปัญหา รวมทั้งให้ผู้เรียนรู้จักศึกษาหาความรู้แสวงหาคำตอบและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และเน้นการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของผู้เรียน (สุวิทย์ มูลคำ และ อรทัย มูลคำ, 2547 : 5 – 8) ในการสร้างคนให้รู้จักคิดอย่างรอบคอบ มีเหตุผลและกล้าตัดสินใจได้อย่างถูกต้องนั้นต้องเน้นผู้เรียนให้ มีทักษะการคิดระดับสูงนั้นคือการคิดอย่างมีวิจารณญาณ (critical thinking) เป็นการคิดพิจารณาใคร่ครวญ อย่างมีเหตุผล ไม่ไตร่ตรองอย่างรอบคอบ เกี่ยวกับสถานการณ์ที่เป็นปัญหา โดยอาศัยความรู้ ความคิดประสบการณ์ของตนเองในการหาหลักฐานเพื่อตัดสินใจและนำไปสู่ข้อสรุปที่ถูกต้อง (หนึ่งนุช กาพภักดิ์, 2543 : 2) ในปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนวิชาชีววิทยาจำเป็นต้องเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความคิดอย่างมีวิจารณญาณ มองเห็นปัญหา รู้จักแก้ปัญหาโดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน มีทักษะการคิดระดับสูง ซึ่งได้แก่ การคิดไตร่ตรอง การคิดสร้างสรรค์และการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ผู้เรียนที่มีทักษะการคิดทั้งสามอย่างนี้จะสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณภาพ (อรพรรณ พรสีมา, 2543 : 30) และเอนนิส (Ennis, 1985 : 45) กล่าวว่า การคิดอย่างมีวิจารณญาณเป็นการคิดแบบตรรกะตรงและมีเหตุผลเพื่อตัดสินใจก่อนเชื่อหรือก่อนลงมือปฏิบัติ ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณให้กับผู้เรียน โดยเรื่องที่ผู้วิจัยนำมาศึกษาในครั้งนี้คือระบบลำเลียงสารและระบบแลกเปลี่ยนแก๊สในคน ซึ่งผู้วิจัยได้จัดทำเป็นหน่วยการเรียนรู้โดยมีชื่อว่า สมหายใจแห่งคุณภาพ ซึ่งประกอบด้วย 4 เรื่อง ดังนี้ โครงสร้าง การทำงานของปอด และการวัดอัตราการหายใจ, ความจุปอดกับคุณภาพชีวิต, โครงสร้าง การทำงานของหัวใจ และเส้นเลือดที่ช่วยในการลำเลียงสาร และ เรื่องลมหายใจแห่ง

คุณภาพด้วยอากาศที่ปลอดภัยและช่วยลดภาวะโลกร้อน โดยเรื่องที่ 1-3 นั้นจากการสอบกลางภาคเรียนที่ 1 ในปีการศึกษา 2548 พบว่า ร้อยละของนักเรียนที่สอบไม่ผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ของทั้ง 3 เรื่อง อยู่ในเกณฑ์สูง (ดังตาราง 1) ทำให้ผู้วิจัยมีความประสงค์ที่จะแก้ปัญหการเรียนรู้ในเรื่องดังกล่าวโดยเริ่มใช้รูปแบบการเรียนการสอน PPSDE model ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 ต่อเนื่องมาถึงปีการศึกษา 2550 ซึ่งพบว่าร้อยละของนักเรียนในการเรียนการสอนไม่ผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้เรื่องดังกล่าวลดลงทำให้มีความมั่นใจว่ารูปแบบการเรียนการสอน PPSDE model สามารถแก้ไขปัญหาได้ และในการศึกษา 2551 ได้ปรับเปลี่ยนแนวทางการประเมินผู้เรียน โดยใช้หลักกรรม 4 ประการ คือ ปัญญา วิริยะ อหิงสา และสังกะ (พระราชวรมณี , ประยูร ธรรมจิตโต. 2543: 4-5) สำหรับเรื่องที่ 4 คือลดหายใจแห่งคุณภาพด้วยอากาศที่ปลอดภัยและช่วยลดภาวะโลกร้อนนั้น ผู้วิจัยใช้เนื้อหาวิชาชีววิทยาเรื่องมลภาวะทางอากาศที่มีผลต่อการหายใจ นำมาจัดทำเพื่อให้สอดคล้องกับ 3 เรื่องแรกเนื่องจากมลภาวะทางอากาศเป็นปัญหาที่คนกรุงเทพฯ ส่วนใหญ่ได้รับผลกระทบโดยตรงซึ่งเป็นการกระตุ้นจิตสำนึกให้นักเรียนตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว ที่นอกจากจะส่งผลต่อสุขภาพของปอดและหัวใจแล้วยังทำให้เกิดภาวะโลกร้อนอีกด้วย

ตาราง 1 จำนวนร้อยละของนักเรียนที่ผู้วิจัยสอนในปีการศึกษา 2548 – 2550 ที่สอบไม่ผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ในเรื่องที่ 1 โครงสร้าง การทำงานของปอด และการวัดอัตราการหายใจ เรื่องที่ 2 ความจุของปอด กับคุณภาพชีวิต เรื่องที่ 3 โครงสร้าง การทำงานของหัวใจ และเส้นเลือดที่ช่วยในการลำเลียงสาร

ปีการศึกษา	จำนวนร้อยละที่นักเรียนสอบไม่ผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้		
	เรื่องที่ 1	เรื่องที่ 2	เรื่องที่ 3
2548	44.93	42.03	50.00
2549	28.47	26.39	36.11
2550	18.86	10.38	22.64

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาชีววิทยา และความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน PPSDE model และการประเมินตามหลักกรรม เพื่อส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และ ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนนี้

3. ขอบเขตการวิจัย

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบดินทรเดชา(สิงห์ สิงหเสนี) (เขตวังทองหลาง กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551จำนวน 9ห้องเรียน จำนวนนักเรียนทั้งหมด 379 คน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบดินทรเดชา)

สิงห์ สิงหเสนี (เขตวังทองหลาง กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างง่าย (simple random sampling) โดยใช้วิธีการจับฉลาก ห้องเรียน 3 ห้องเรียนจากทั้งหมด 9 ห้องเรียน จำนวน 114 คน

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (quasi – experimental design) โดยใช้รูปแบบ One Group Pretest – Posttest Design ซึ่งได้ดำเนินการดังนี้ สุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เป็นกลุ่มทดลองจำนวน 3 ห้องเรียน แนะนำขั้นตอนการทำกิจกรรมและบทบาทของนักเรียนในการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอน PPSDE model และการประเมินตามหลักธรรมชาติ ทดสอบก่อนเรียน (pre-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาชีววิทยา และ ใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ดำเนินการสอนโดยใช้ระยะเวลา 15 คาบๆ ละ 50 นาที เมื่อสิ้นสุดการสอนทำการทดสอบหลังเรียน (post-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาชีววิทยา แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และแบบประเมินความคิดเห็นของนักเรียนต่อรูปแบบการเรียนการสอน รวมใช้ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย 18 คาบ นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์โดยเปรียบเทียบคะแนนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ก่อนและหลังการเรียน โดยใช้วิธีการทางสถิติ t-test แบบ Dependent Samples และวิเคราะห์คะแนนแบบประเมินความคิดเห็นของนักเรียนต่อรูปแบบการเรียนการสอน โดยวิธีการหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5. สรุปผลการวิจัย

นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน PPSDE model และการประเมินตามหลักธรรมชาติ เพื่อส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาชีววิทยา และความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และ มีความคิดเห็นต่อรูปแบบการเรียนการสอน ในระดับดีมาก โดยมีคะแนนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 ± 0.33 ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากเหตุผลต่อไปนี้

1. รูปแบบการเรียนการสอนนี้ ได้ปรับปรุงขั้นตอน และ หลักการสร้างกิจกรรมการเรียนการสอนจากนักการศึกษาและนักปรัชญาทางการศึกษาหลายท่าน โดยมีขั้นตอนดังนี้

1.1 ขั้นนำเสนอ (Presenting) เป็นขั้นที่ครูนำเสนอแนวทางหรือข้อมูล เพื่อเร้าให้ผู้เรียนสนใจและอยากค้นหาคำตอบภายใต้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครูและขณะเดียวกัน ผู้เรียนก็จะได้ลงมือปฏิบัติตอบคำถาม หรือทำกิจกรรมย่อยๆ ซึ่งเป็นไปตามหลักธรรมชาติโดยพระราชวรานี (ประยูร ธมฺมจิตฺโต, 2543 : 4-5) คือการใช้ปัญญาเพื่อคิดไปสู่เรื่องที่จะเรียนรู้ต่อไป ใช้วิธีโดยผู้เรียนเตรียมการศึกษาสืบค้นข้อมูลมาล่วงหน้า ใช้อนวัชระคือการทำงานด้วยความซื่อสัตย์เป็นระบบมีขั้นตอน และสังกะคือการทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข

1.2 ขั้นวางแผน (Planning) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนคิดแนวทางในการแก้ปัญหาที่ผู้สอนจัดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนพบคำตอบด้วยตนเองจากปัญหาที่ต้องทำการศึกษา ในแต่ละคาบเรียน โดยการร่วมกันคิดของเพื่อนในกลุ่ม และกำหนดบทบาทตัวเองที่จะช่วยกลุ่มในการหาความรู้ ซึ่งผู้สอนจะมีเอกสารประกอบการเรียนเพื่ออำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของผู้เรียน ขั้นนี้จะเป็นไปตามหลักธรรมชาติโดยพระราชวรานี (ประยูร ธมฺมจิตฺโต, 2543 : 4-5)

คือใช้ปัญญาในการคิดวางแผนการทำงานการเรียนรู้ ใช้วิธีในการหาข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เพื่อประกอบการวางแผน ใช้ข้อวัชระในการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบและสังเคราะห์ในการกำหนดบทบาทการทำงานที่ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

1.3 ขั้นใช้ทักษะและลงมือปฏิบัติ (using Skill and Doing) เป็นขั้นที่ครูกระตุ้นให้ผู้เรียน เรียนรู้ใช้ทักษะในการคิดวิเคราะห์ และ สังเคราะห์ข้อมูลจากการสำรวจตรวจสอบ และสืบค้นข้อมูล เพื่อแยกแยะการเข้าใจ และ นำไปใช้ในการทำผลงานชิ้นงานหรือโครงงาน และสามารถสร้างองค์ความรู้ที่ถ่ายโยงไปยังเนื้อหาใหม่โดยผู้เรียนได้มีโอกาสลงมือปฏิบัติ ตามแผนที่วางไว้อย่างเป็นระบบ ตามขั้นตอนมีการบูรณาการความรู้ที่เกิดจากการคิดวิเคราะห์สังเคราะห์นำมาปฏิบัติจนได้ผลงานชิ้นงาน หรือ โครงงานที่มีคุณภาพโดยผู้สอนจะเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียน เช่น การเตรียมเอกสาร อุปกรณ์การทดลอง สารเคมี ขั้นนี้ใช้หลักธรรมโดย พระราชวรมุนี (ประยูร ธมฺมจิตฺโต, 2543 : 4-5) โดยใช้ปัญญาในการคิดและลงมือปฏิบัติทำผลงานกิจกรรมต่างๆ ใช้วิธีในการตรวจสอบการทำงานอย่างละเอียดรอบครอบหรือทำการทดลองซ้ำ ปรับปรุงแก้ไขผลงาน ใช้ข้อวัชระโดยการเก็บข้อมูลจากการทำงานหรือปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ ซื่อสัตย์ ไม่ลอกเลียนแบบผลงานของผู้อื่น และสังเคราะห์โดยการร่วมกันทำงานให้ถึงจุดหมายและมีความรับผิดชอบร่วมกัน

1.4 ขั้นประเมินผล (Evaluating) เป็นขั้นที่นักเรียนประเมินผลงานของนักเรียนในกลุ่มหรือในห้อง เพื่อปรับปรุงแก้ไขและหรือเป็นการประเมินโดยครูที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการทำการประเมินผลงานของนักเรียน และนักเรียนแสดงผลงาน แสดงนิทรรศการ จากการวางแผนลงมือปฏิบัติ โดยการใช้ทักษะต่างๆ ขั้นนี้ใช้หลักธรรมโดยพระราชวรมุนี (ประยูร ธมฺมจิตฺโต, 2543 : 4-5) คือการใช้ปัญญาในการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์หรือไปประยุกต์ใช้ ใช้ความวิริยะในการตรวจสอบผลงานข้อมูลที่ได้จากการเรียนรู้ ใช้ข้อวัชระโดยการนำผลงานข้อมูลจากการปฏิบัติงานมาจัดระบบให้ง่ายต่อการเข้าใจและเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มหรือของตนเอง และสังเคราะห์การทำงานร่วมกันในกลุ่มจนผลงานสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สอดคล้องกับแนวคิดของแอนนิส (Ennis, 1985:45) ที่เชื่อว่า สถิติปัญญาและความคิดเริ่มต้นพัฒนาจากการมีปฏิสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง เป็นกระบวนการที่มีการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาความรู้จะถูกสร้างขึ้นโดยผ่านการกระทำ กิจกรรมที่เป็นระบบและมีขั้นตอนตามลำดับทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีและสามารถเชื่อมโยงความรู้จากสถานการณ์หนึ่งไปสู่ อีกสถานการณ์หนึ่งได้ สอดคล้องสุกัญญา นิมานนท์ (2542 :2) ที่กล่าวว่า ผู้เรียนจะเข้าใจเนื้อหา หรือเกิดความรู้ ความเข้าใจหรือไม่อย่างไร รูปแบบวิธีการสอนมีบทบาทสำคัญ จึงทำให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมการเรียนรู้ได้สูงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ดังนั้นจากรูปแบบการเรียนการสอน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนี้ จึงส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาชีวิตดีขึ้น

2. ในรูปแบบการเรียนการสอนนี้ มีลักษณะการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ เน้นการวางแผนการทำงาน การลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเข้าใจในเนื้อหามากขึ้น มีทักษะปฏิบัติที่ดีขึ้น สามารถขยายความรู้ได้อย่างกว้างขวาง สามารถเชื่อมโยงความรู้เดิมกับองค์ความรู้ที่ได้รับอย่างเป็นระบบ สามารถคิดพิจารณาใคร่ครวญอย่างมีเหตุผลเพื่อการตัดสินใจนำไปประยุกต์ใช้กับเรื่องอื่นๆ ได้ นอกจากนี้การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนได้คิดและนำไปปฏิบัติทีละขั้นตอน โดยทราบผลการกระทำของตนเองเสมอ จึงเป็นการจัดโอกาสให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียน และทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พัฒนาไปตามแนวทางที่พึงประสงค์ และ ทำให้ผู้เรียนจดจำสิ่งต่างๆที่ได้เรียนได้มากขึ้น ดังนั้นผลการเรียนจึงสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ

เพราะพรรณ เปลี่ยนภู (2542 : 337-338) ที่ว่าแนวคิดในการสร้างเสริมความทรงจำที่ว่า ความทรงจำเป็นพลังงานชนิดหนึ่งที่แฝงอยู่ในคน ถ้าความทรงจำมีมากก็สามารถถ่ายโอนความรู้ไปสู่สภาพการณ์อื่นได้ จากการที่รูปแบบการเรียนการสอนนี้เน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มในการหาความรู้และสร้างความรู้ด้วยตนเองโดยอาศัยกิจกรรมการเรียนและการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลายของผู้สอน ดังนั้นแม้ผู้เรียนที่มีผลการเรียนไม่สูงนักก็สามารถที่จะพัฒนาตนเองให้มีการเรียนรู้ได้ในระดับหนึ่งโดยอาศัยการร่วมมือกับเพื่อนในกลุ่มและคำแนะนำของผู้สอน ดังข้อค้นพบในงานวิจัยของ สมพร แผลงภู (2541:126) ที่ว่าผู้เรียนชอบคิดเป็นกลุ่มมากกว่าคิดคนเดียว และชอบออกไปเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน นอกจากนี้ กุณชาติ เพ็ชรทวีพรเดช (2550 : บทคัดย่อ) ได้นำรูปแบบการเรียนการสอน PPSDE model และการออกแบบหน่วยการเรียนรู้แบบย้อนกลับมาใช้เพื่อพัฒนานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบดินทรเดชา(สิงห์ สิงหเสนี) ในปีการศึกษา 2549 – 2550 พบว่ารูปแบบการเรียนการสอน PPSDE model และการออกแบบหน่วยการเรียนรู้แบบย้อนกลับ สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาชีววิทยาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .01 และความคิดเห็นต่อรูปแบบการเรียนการสอนของนักเรียนในปีการศึกษา 2549 และปีการศึกษา 2550 อยู่ในระดับที่ดีมากโดยมีค่าเฉลี่ย 4.25 และ 4.54 เรียงตามลำดับ

3. รูปแบบการเรียนการสอนนี้ มีการจัดลำดับขั้นตอนไว้อย่างชัดเจนและเป็นระบบ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนคิดวางแผนในขณะที่ทำงานเป็นกลุ่ม ผู้เรียนถูกกระตุ้นให้ใช้ทักษะการคิดในการระดมพลังสมองในการแก้ปัญหาตามขั้นตอนต่างๆ ที่เน้นถึงการคิดอย่างเสรีโดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเป็นเหตุเป็นผล นำมาประกอบการตัดสินใจ นอกจากนี้การใช้สถานการณ์ช่วยทำให้เกิดปัญหาเป็นการดึงดูดความสนใจในการคิดของผู้เรียนให้เป็นไปอย่างมีเหตุผล และสนใจให้เกิดความอยากรู้ อยากเห็น กระตือรือร้นที่จะแสดงออก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เชฟเฟอร์ท (Shepherd, 1989 : 779 – A) ได้ศึกษาการใช้รูปแบบการคิดอย่างมีวิจารณญาณในการแก้ปัญหาในวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของผู้เรียนเกรด 4 และเกรด 5 ดำเนินการวิจัยโดยใช้รูปแบบการคิดอย่างมีวิจารณญาณของแคมเบลล์และสแตนลีย์ โดยวัดความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณเปรียบเทียบกันระหว่างก่อนและหลังเรียน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองมีทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณเพิ่มสูงขึ้นกว่ากลุ่มควบคุม และจากการสังเกตและสัมภาษณ์ ผู้เรียนชอบการเรียนการสอนที่ใช้รูปแบบการแก้ปัญหาแบบใหม่มากกว่าการเรียนการสอนแบบเก่า รวมทั้งเห็นว่ารูปแบบดังกล่าวมีประสิทธิภาพในการพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และมีทัศนคติในการคิดที่ดีต่อการแก้ปัญหา สำหรับรูปแบบการเรียนการสอน PPSDE model และการประเมินตามหลักธรรม เพื่อส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ มีลักษณะการจัดกิจกรรมที่เน้นการวางแผนการระดมพลังสมอง ได้รับความสนใจด้วยสถานการณ์ใหม่ๆ ให้ผู้เรียนได้เกิดทักษะการคิด การลงมือปฏิบัติ จึงส่งผลให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณดีขึ้น

4. ผู้เรียนที่เรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนนี้ได้ฝึกการคิดด้วยการวางแผนการทำกิจกรรมที่หลากหลายและแต่ละครั้งได้พบกับสถานการณ์ใหม่ๆ เราให้เกิดความสนใจในการหาคำตอบ เห็นความสำคัญของตนเอง และหลังจากการทำกิจกรรมแล้ว กระตุ้นให้ผู้เรียนได้คิดอย่างมีวิจารณญาณด้วยการตั้งคำถามเพื่อนำไปสู่การลงข้อสรุป เพื่อให้ผู้เรียนได้จัดระบบความคิด เรียงลำดับความคิดอย่างถูกต้องเหมาะสม ได้ประเมินแนวคิดและผลงานของตนเองก่อนนำไปสู่การสรุปผลที่ถูกต้องที่สุด ส่งผลให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์พิจารณาหาเหตุผล จึงทำให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณสูงขึ้นซึ่งสอดคล้องกับหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงาน

คณะกรรมการศึกษาเอกชน (2541, อ้างถึงใน สุปรียา ชำนาญเชื้อ, 2543) กล่าวว่า การฝึกการคิดวิจารณ์ ให้อำนาจเทคนิคการสอนที่หลากหลาย เพื่อกระตุ้นและเร้าความสนใจให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมอย่างมีความสุข และในการสอนแต่ละครั้ง ครูสามารถนำกิจกรรมต่างๆ มาบูรณาการเข้าด้วยกัน นอกจากนี้การเรียนรู้เกิดจากแหล่งต่างๆ กัน มิใช่จากแหล่งใดแหล่งหนึ่งเพียงแหล่งเดียวช่วยให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจลึกซึ้งและจดจำได้ดีและการที่นักเรียนได้ทำการค้นปัญหาและหาแนวทางการแก้ปัญหาด้วยตนเอง ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง และนักเรียนได้ฝึกกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

5. รูปแบบการเรียนการสอนนี้เน้นการวางแผนการทำงานที่มีประสิทธิภาพจากกระบวนการคิดของผู้เรียนเพื่อลงมือสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม และมีโอกาสได้ประเมินผลงาน และปรับปรุงแก้ไขงานให้มีคุณภาพที่ดีขึ้น อีกทั้งเน้นการทำงานเป็นกลุ่ม และการยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ผู้เรียนได้คิดลงมือปฏิบัติ ทำกิจกรรม และทำผลงานอย่างอิสระทำให้ผู้เรียนกล้าแสดงความคิดเห็นและเหตุผลของการคิดให้เพื่อนในกลุ่มฟัง ยอมรับฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่น ซึ่งสอดคล้องกับ ยุติ ไตรดิฉัน (2542 : 58) ที่กล่าวว่า นักเรียนที่ได้ฝึกกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณตามขั้นตอนตั้งแต่การฝึกรายบุคคลและเป็นกลุ่ม ช่วยทำให้นักเรียนค่อยๆ มีการพัฒนาระดับการคิดอย่างมีวิจารณญาณของตนเองให้สูงขึ้นกว่าเดิม การที่ผู้เรียนได้แสดงออกโดยการอภิปรายในประเด็นปัญหาหรือสิ่งที่ได้รับในการเรียนการสอนทำให้ผู้เรียนได้กล้าแสดงออก และยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น และได้ขยายความคิดและความรู้ของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับ มลิวัลย์ สมศักดิ์ (2540 : 44) ที่กล่าวว่า ในการอภิปรายผลการคิดระหว่างนักเรียนกับนักเรียนและนักเรียนกับครูผู้สอน ทำให้นักเรียนขยายขอบเขตการคิดให้กว้างและซับซ้อนยิ่งขึ้น และในการอภิปรายในระหว่างนักเรียนและนักเรียนด้วยกันทำให้นักเรียนเคารพซึ่งกันและกัน มีความเชื่อถือให้ความร่วมมือ นักเรียนกล้าแสดงออกและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

6. รูปแบบการเรียนการสอนนี้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น เสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องที่ได้จากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในครั้งต่อไปมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและเนื้อหาที่เรียน ซึ่งทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในสิ่งที่ตนเองสนใจมากขึ้นส่งผลให้ผู้เรียนสนใจในกิจกรรมการเรียนการสอน มีความกระตือรือร้น และเรียนอย่างมีความสุขสนุกสนานกับการเรียน ได้เรียนรู้และเข้าใจในเนื้อหาเรื่องที่เรียนได้ดี ก่อให้เกิดการคิดอย่างมีวิจารณญาณในเรื่องที่เรียนอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ สุรินทร์ เนียมสุต (2542 : 66) ที่กล่าวว่า การเปิดโอกาสให้ครูและนักเรียนแสดงความคิดเห็น เลือกกิจกรรมการเรียนการสอนและปรับปรุงการเรียนการสอนร่วมกัน ช่วยให้นักเรียนเรียนสนุกสนาน เพลิดเพลินได้รับความรู้ ความสนใจให้ความร่วมมือมากขึ้น และคงศักดิ์ ชาติทอง (2543 : 71) กล่าวว่า การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียนการสอน และมีส่วนร่วมในการประเมินผลและสะท้อนผลการเรียนการสอน รวมทั้ง มีโอกาสแสดงออกทั้งในด้านความคิดเห็นและการกระทำอย่างอิสระ ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มีความสุขและสนุกสนานกับการเรียน นอกจากนี้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติตามสภาพจริงและเรียนรู้จากผลที่เกิดขึ้นจริง และได้มีโอกาสทำงานเป็นทีมมากขึ้นเพื่อให้เกิดการพัฒนาการอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความเป็นเอกภาพ ซึ่งจะส่งผลให้สามารถมุ่งไปสู่เป้าหมายเดียวกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6. ข้อเสนอแนะ

ครูผู้สอนควรนำรูปแบบการเรียนการสอน PPSDE model และการประเมินตามหลักธรรมเพื่อส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอื่นๆ ทั้งนี้เพราะ รูปแบบการเรียนการสอน PPSDE model และการประเมินตามหลักธรรม นี้จะช่วยให้ผู้เรียนรู้จักการวางแผนการทำงาน สามารถพัฒนาการเรียนรู้ของตนเอง และความสามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณ อีกทั้งการประเมินผู้เรียนตามหลักธรรมจะช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีสติ มีความรอบคอบ มีความซื่อสัตย์ มีคุณธรรม และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ทั้งตนเองและผู้อื่นซึ่งสอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติปีพ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 ได้กำหนดแนวทางการศึกษาไว้ในมาตราที่ 18 และ มาตราที่ 24

7. รายการอ้างอิง

- คุณทวี เพ็ชรทวีพรเดช, 2550. “การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน PPSDE model และการออกแบบหน่วยการเรียนรู้แบบย้อนกลับ”. การประชุมวิชาการวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ในโรงเรียนครั้งที่ 19 (วทร.19). 26-28 มกราคม 2552. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.
- คงศักดิ์ ธาตุทอง, 2543. “เอกสารประกอบการเข้าร่วมกิจกรรมโครงการค่ายปลูกฝังคุณลักษณะความเป็นครูและเสริมประสบการณ์วิชาชีพครู”. รุ่นที่ 4 ปีการศึกษา 2543 ระหว่างวันที่ 29 มีนาคม – 3 เมษายน 2544 ณ โรงแรมขอนแก่นโฮเต็ล ขอนแก่น. สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- พระราชวรมนี, ประยูร ธมมจิตโต, 2543. **สุขภาพใจ**. กรุงเทพฯ : พิมพ์งาม.
- เพราพรรณ เปลียนภู, 2542. **จิตวิทยาการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : ภาควิชาครุศาสตร์ไฟฟ้า คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- มลิวัดย์ สมศักดิ์, 2540. **รูปแบบการสอนเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. ปรินญาณิพนธ์ ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุพดี ไตรดิลาพันธ์, 2542. **ผลของการฝึกการคิดอย่างมีวิจารณญาณ นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพยาบาลราชชนนี นครราชสีมา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สมพร แผลงภู, 2542. **การพัฒนารูปแบบเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในการเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ**. ปรินญาณิพนธ์ ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต (คณิตศาสตร์ศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุกัญญา นิมานนท์, 2542. **กระบวนการใช้สื่อการเรียนการสอนของนักศึกษาฝึกสอนคณะศึกษาศาสตร์**. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ .
- สุนิรัตน์ นิยมสกุล, 2542. **การจัดการเรียนการสอนโดยใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สุปรียา ชำนาญเอื้อ, 2543. การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความคิดวิจารณ์เรื่อง
สารเคมี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนคำตากล้าราษฎร์ อําเภอสรีราช จังหัดอุดรธานี.
วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

Ennis, R.H.,1985. "A logical basis for measuring critical thinking skill", **Educational Leadership**. 21 : 45 – 48.

Shepherd, N.G.,1998. "The probe – base learning model's affect on critical thinking skill of fourth and fifth
grade social studies students", **Dissertation Abstracts International**. 59: 0779A.

**ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาบัญชีชั้นกลาง 2 ของ
นักศึกษาปริญญาตรีปีที่ 2 คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม บางเขน**
**FACTORS RELATED TO THE ACADEMIC ACHIEVEMENT OF
INTERMEDIATE ACCOUNTING II OF THE SOPHOMORE
STUDENTS OF THE FACULTY OF ACCOUNTING,
SRIPATUM UNIVERSITY BANGKHEN**

พัชนี ดวงเนตร

อาจารย์ประจำ คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม E-mail: pattanee.do@spu.ac.th

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาบัญชีชั้นกลาง 2 ของนักศึกษาปริญญาตรีปีที่ 2 คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม บางเขน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาบัญชีชั้นกลาง 2 รวมทั้งศึกษาปัจจัยทางครอบครัว ได้แก่ ระดับการศึกษาของบิดาหรือมารดา ฐานะทางเศรษฐกิจของนักศึกษา เพื่อศึกษานิสัยในการเรียนที่ดี และศึกษาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่ดีที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาบัญชีชั้นกลาง 2 ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามจากจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 281 คน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว สถิติทดสอบเอฟ การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

จากการศึกษาพบว่า นักศึกษาที่บิดาหรือมารดามีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักศึกษาที่บิดาหรือมารดามีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี และนักศึกษาที่มีนิสัยทางการเรียนที่ดีและมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี

คำสำคัญ : ปัจจัยที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาบัญชี

ABSTRACT

To study the Factors that Related to The Academic Achievement of Intermediate Accounting II of sophomore students of The Faculty of Accounting, Sripatum University (Bangkhen). Firstly, to study the Factors that Related to The Academic Achievement of Intermediate Accounting II, and secondly, to study the Family factors-- the Parents' Level of Education, Student's Economic Status, the good studying habit, and a motive of achievement that related to the Achievement of Studying of Intermediate Accounting II. The data were collected to 281 sophomore students by questionnaires that were divided into 4 and 5 level before were

analyzed by SPSS for Windows Program, to find out the frequency, percentage, average, standard deviation, one-way variation analysis, F-test, and Pearson's Product Moment Correlation Coefficient.

The result was the achievement of studying of the students were different within the parents' level of education that is, if it was bachelor or higher level, the achievement of studying will be moved in one direction related and than the lower, but the achievement of studying of students was not different within the factor of Student's Economic Status.

KEYWORDS : Academic achievement factors, Accounting

1. บทนำ

การบัญชีเป็นการนำเสนอข้อมูลทางการเงินเกี่ยวกับผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของธุรกิจ ซึ่งเป็นประโยชน์กับเจ้าของธุรกิจต่างๆ หรือผู้บริหารที่จำเป็นต้องอาศัยระบบบัญชีที่ดีและรายงานทางบัญชีที่เชื่อถือได้เพื่อใช้ในการกำหนดนโยบาย และตัดสินใจทางเศรษฐกิจอย่างถูกต้องและทันเวลา ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาทางธุรกิจ และส่งผลต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ ดังนั้นวิชาบัญชีจึงเป็นวิชาที่มีความสำคัญมากวิชาหนึ่งที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นเครื่องบ่งชี้ความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการเรียน ประกอบกับผู้เรียนไม่สามารถพัฒนาตนเองได้เต็มที่เท่าที่ควร ผู้เรียนจึงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าระดับความสามารถที่แท้จริงของตนเอง ดังนั้นผู้วิจัยจึงทำการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาบัญชีชั้นกลาง 2 ของนักศึกษาปริญญาตรีปีที่ 2 คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม บางเขน เพื่อจะได้นำผลที่ได้รับไปช่วยเหลือปรับปรุงและป้องกันปัญหา และทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงสุด ซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งในการแก้ปัญหาคุณภาพของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญในขณะนี้

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษานิสัยในการเรียนวิชาบัญชีชั้นกลาง 2 ของนักศึกษาปริญญาตรีปีที่ 2 คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม บางเขน
2. เพื่อศึกษาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาบัญชีชั้นกลาง 2 ของนักศึกษาปริญญาตรีปีที่ 2 คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม บางเขน
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาบัญชีชั้นกลาง 2 ของนักศึกษาปริญญาตรีปีที่ 2 คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม บางเขน

3. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง สิ่งที่เกิดจากการได้เรียนรู้ ฝึกฝน ในวิชาต่างๆ ที่ได้เรียนมาแล้ว ซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดังกล่าวได้มาจากแบบทดสอบวัดผลที่อาจารย์ผู้สอนได้จัดทำขึ้น โดยองค์ประกอบที่มี

อิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีหลายองค์ประกอบด้วยกัน ที่สำคัญแบ่งออกได้เป็นสามกลุ่ม คือ

- 1) องค์ประกอบด้านปัจจัยแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน
- 2) องค์ประกอบด้านตัวนักเรียนและ
- 3) องค์ประกอบด้านคุณภาพการสอนและการบริหารและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้นเป็นกระบวนการใดๆ ก็ตามที่จะได้มาซึ่งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปริมาณคุณภาพหรือคุณลักษณะของบุคคลหรือสิ่งของ โดยอาศัยเครื่องมือช่วยในการวัดผล ซึ่งมักจะออกมาเป็นตัวเลข พร้อมทั้งมีหน่วยกำกับนั่นเอง

นิสัยในการเรียนที่ดี

นิสัยในการเรียน หมายถึง พฤติกรรมของนักศึกษาที่ทำเป็นประจำในการเรียน ซึ่งสามารถพัฒนาปรับปรุงให้ดีขึ้นได้ โดยประเภตินิสัยในการเรียนสามารถแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ นิสัยทางการเรียนที่ดี และนิสัยทางการเรียนที่ไม่ดี โดยทั่วไปเป็นที่เชื่อกันว่านักเรียนที่มีนิสัยทางการเรียนดี มักจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ส่วนนักเรียนที่มีนิสัยทางการเรียนที่ไม่ดีก็จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ซึ่งองค์ประกอบที่ช่วยให้ประสบความสำเร็จในการเรียนแบ่งได้ 2 องค์ประกอบคือ

- 1) แรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน คือ การเข้าเรียนอย่างสม่ำเสมอ ตั้งใจเรียน ศึกษาอ่านตำราเพื่อเป็นการทบทวนความรู้ และการทำบ้านด้วยตนเอง
- 2) บรรยายภาศในห้องเรียน โดยครูต้องไม่แสดงความเป็นคนเจ้าอารมณ์ หรือพูดจาตู่ตักนักเรียน และทำความเข้าใจกับนักเรียนเป็นรายบุคคลเพื่อจะได้รู้ข้อมูลของนักเรียนและสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้แก้ไขปัญหาต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้น ทั้งนี้ในการจัดการเรียนการสอนครูจะต้องบอกวัตถุประสงค์หรือพฤติกรรมที่นักเรียนจะต้องทำได้ก่อนที่จะจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และให้งานที่นักเรียนสามารถทำเสร็จภายในชั่วโมงที่สอนเพื่อครูจะได้กำกับดูแลการทำงานของนักเรียนอย่างใกล้ชิด

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง แรงผลักดัน แรงกระตุ้น ที่เกิดจากความต้องการที่จะได้รับการตอบ สนอง ต่อสิ่งกระตุ้นให้บุคคลพยายามที่จะประกอบพฤติกรรมที่จะประสบสัมฤทธิ์ผลตามที่ตนตั้งไว้ โดยลักษณะของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะเป็นผู้ที่ตั้งความมุ่งหวังไว้สูง มีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความทะเยอทะยาน มีความพยายามปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้นอยู่เสมอ ชอบการแข่งขัน มีความอดทน ความมานะบากบั่นที่จะเอาชนะอุปสรรคและไปให้ถึงจุดมุ่งหมายจึงแสดงออกโดยการทำงานให้ดีที่สุด

การบัญชี

สิ่งสำคัญที่สุดของการบัญชีคือ การทำหน้าที่เป็นแหล่งข้อมูลของธุรกิจที่จะแสดงให้เห็นถึงความก้าวหน้า และการเติบโตของธุรกิจ ทำให้บุคคลต่างๆ ที่มีความสนใจในธุรกิจสามารถมองและสื่อสารความหมายทางการเงินของธุรกิจได้ ดังนั้นปัจจัยทางธุรกิจที่สำคัญมากประการหนึ่งคือข้อมูลทางการเงินการบัญชี และเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการจัดการ โดยองค์กรที่มีขนาดใหญ่มากก็มีความต้องการข้อมูลทางการเงินการบัญชีมากตามไปด้วย

4. ระเบียบวิธีการวิจัย

การศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาบัญชีชั้นกลาง 2 ของนักศึกษาปริญญาตรีปีที่ 2 คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม บางเขน ใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยศึกษาจากนักศึกษาคณะบัญชีภาคปกติที่กำลังเรียนวิชาบัญชีชั้นกลาง 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 ของมหาวิทยาลัย

ศรีปทุม บางเขนจำนวน 281 คน ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยประกอบด้วย 2 ส่วน คือ 1) ลักษณะข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาจำนวน 18 ข้อ ซึ่งเป็นคำถามที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบเพียงข้อเดียว (Checklist Choice Question) และให้เติมคำตอบลงในช่องที่เว้นว่างไว้ 2) แบบวัดนิสัยในการเรียนมีลักษณะเป็นมาตราวัดระดับ (Rating Scale) มี 4 ตัวเลือก ได้แก่ ทำเป็นประจำ ทำเป็นบางครั้ง ทำนานๆ ครั้ง และไม่เคยทำเลยจำนวน 26 ข้อ 3) แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีลักษณะเป็นมาตราวัดระดับ (Rating Scale) มี 5 ตัวเลือก ได้แก่ จริงที่สุด จริง ไม่แน่ใจ ไม่จริง และไม่จริงที่สุด จำนวน 14 ข้อ

โดยการแจกแบบสอบถามให้แก่กลุ่มตัวอย่างในชั้นเรียน ซึ่งผู้ทำการวิจัยได้กำหนดวิธีการและเงื่อนไขในการตอบแบบสอบถามลงในแบบสอบถามเพื่อให้นักศึกษาทราบ และยังได้แจ้งด้วยวาจาให้ทราบก่อนให้นักศึกษาลงมือตอบแบบสอบถาม ทั้งนี้เพื่อให้การตอบแบบสอบถามเป็นไปด้วยความถูกต้องและครบถ้วนแล้วทำการเก็บแบบสอบถามทันทีหลังจากกลุ่มตัวอย่างได้ตอบแบบสอบถามนั้นแล้ว

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติร้อยละ โดยแสดงในรูปตารางแจกแจงความถี่และค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว สถิติทดสอบ ที และการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันในการหาความสัมพันธ์ระหว่างนิสัยในการเรียนที่ดี และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามมาประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และทดสอบสมมติฐานด้วยค่าสถิติระดับนัยสำคัญ 0.05

5. ผลการศึกษา

นักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามมีทั้งสิ้น 281 คน เป็นเพศหญิงร้อยละ 93.60 โดยศึกษาหลักสูตร 2 ปีต่อเนื่อง ร้อยละ 65.80 และมีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมส่วนมากอยู่ในระหว่าง 2.00-2.49 ทั้งนี้ นักศึกษาส่วนมากได้รับเงินเดือนจากบิดามารดาเพียงพอกับค่าใช้จ่าย และบิดาหรือมารดาของนักศึกษาที่ใช้ในการศึกษาส่วนมากมีการศึกษาในระดับประถมศึกษา

นิสัยในการเรียนมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

จากการศึกษาปัจจัยด้านนิสัยในการเรียนที่ดีนั้น นักศึกษาส่วนมากมักจะขีดเส้นใต้ข้อความหรือจดลงสมุดเมื่ออาจารย์เน้นในหัวข้อสำคัญ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 ในทางตรงกันข้ามนักศึกษาที่มีนิสัยในการเรียนที่ไม่ดี โดยส่วนมากมักหลับในเวลาเรียนเสมอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 และเมื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างนิสัยในการเรียนที่ดีกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพบว่านิสัยในการเรียนที่ดีมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับต่ำ

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

จากการศึกษาปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในทางที่ดีนั้น นักศึกษาส่วนมากมีความตั้งใจและอดทนในการทำงานทุกเรื่อง มีค่าเฉลี่ย 4.12 ในทางตรงกันข้ามนักศึกษามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในทางที่ไม่ดี โดยนักศึกษามักท้อแท้ที่จะแข่งกับเพื่อนเมื่ออาจารย์ยกย่องเพื่อนในห้องเรียนว่าเก่งกว่าจนทำให้ตนเองมักจะท้อแท้ ที่จะแข่งกับเขามีค่าเฉลี่ย 3.89 และเมื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่ดีกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่ดีมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับต่ำ

ปัจจัยทางครอบครัวต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

จากการศึกษาทำให้ทราบว่านักเรียนที่มีบิดาหรือมารดามีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีบิดาหรือมารดามีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี

6. อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่มีบิดาหรือมารดามีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีบิดาหรือมารดามีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรีซึ่งเป็นการสนับสนุนสมมติฐาน อาจเนื่องมาจากความเอาใจใส่ของบิดาหรือมารดา และสามารถให้คำแนะนำทางการเรียนแก่นักศึกษาได้ อีกทั้ง นักศึกษาได้ยึดถือบิดาหรือมารดาเป็นต้นแบบของการศึกษาและดำรงชีวิตในอนาคต ประกอบกับสภาพสังคมในปัจจุบันสำหรับการคัดเลือกบุคลากรเข้าปฏิบัติงานในองค์กรที่ยอมรับบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาด้วยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี จึงทำให้นักศึกษาต้องพยายามเรียนเพื่อให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการศึกษาของวัชรพล สารสอน (2543) แต่ไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของเผด็จชัย บุญศักดิ์ (2540) และปิยนาด ประจงพิมพ์ (2545) ที่ได้ข้อสรุปว่าระดับการศึกษาของบิดามารดา อาชีพของบิดามารดา และสภาพครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

จากสมมติฐานที่ว่านิสัยในการเรียนที่ดีมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้น ผลการวิจัยพบว่านิสัยในการเรียนที่ดีมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับต่ำ ซึ่งผลการวิจัยส่วนนี้ น่าจะมีผลมาจากการตระหนักของนักศึกษาถึงความยากของเนื้อหาวิชาบัญชีชั้นกลาง 2 นั้นเอง จึงมีผลต่อความเอาใจใส่ในการเรียนจนเป็นนิสัยในการเรียนที่ดี อย่างไรก็ตามนักศึกษากลุ่มตัวอย่างอยู่ในช่วงวัยรุ่น ประกอบกับ สิ่งแวดล้อมในปัจจุบันมีอิทธิพลต่อวัยรุ่นมาก คือ ความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน ซึ่งจะมีอิทธิพลต่ออุปนิสัย การวางตัวในสังคม ทักษะคิดในเรื่องต่างๆ รวมทั้งทัศนคติด้านการเรียน ทำให้นักศึกษาอาจไม่สนใจศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม ไม่ตั้งใจเรียนอย่างสม่ำเสมอ ย่อมส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับผล การศึกษาของนุชนาฏ วรยศศรี (2544) และปิยนาด ประจงพิมพ์ (2545) ที่ได้ข้อสรุปว่านักศึกษามีนิสัยในการเรียนที่ดีมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

จากสมมติฐานที่ว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้น ผลการวิจัยพบว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่ดีมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับต่ำ อาจเนื่องมาจาก ระเบียบการและหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรี คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ได้กำหนดให้นักศึกษา คณะบัญชีศึกษาวิชาบัญชีชั้นกลาง 2 ผ่านก่อนจึงสามารถศึกษาในวิชาบัญชีชั้นสูง 1 วิชาบัญชีชั้นสูง 2 วิชาการ ตรวจสอบบัญชี วิชาตรวจสอบภายใน และวิชาระบบสารสนเทศการบัญชีได้ ทำให้นักศึกษามีความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น ส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้นเอง ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของจุริรา เขาวมาตย์ (2541) ที่ได้ข้อสรุปว่าความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กันในทางบวก แต่ไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของปิยนาด ประจงพิมพ์ (2545) ที่ได้ข้อสรุปว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

อย่างไรก็ตามนักศึกษาเองควรปรับปรุง และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ โดยการให้ความสนใจในการเรียนมากขึ้น ฝึกนิสัยในการเรียนที่ดี อีกทั้งในการเรียนการสอนต้องดูแลนักศึกษาอย่างใกล้ชิดและทั่วถึงโดยตลอด

จำนวนของนักศึกษาในแต่ละห้องเรียนจากจำนวนนักศึกษาห้องละ 80 คนเป็นจำนวนนักศึกษาห้องละ 40 คน เพื่อให้นักศึกษาจะได้มีส่วนร่วมในชั้นเรียนอย่างทั่วถึง และควรจัดโครงการฝึกสมาธิให้นักศึกษา เพื่อเพิ่มศักยภาพในการเรียน

7. กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยศรีปทุม ปีการศึกษา 2550

8. รายการอ้างอิง

กฤษฎา บุญวัฒน์, 2541. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนเตรียมทหาร.

ภาคนิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์.

กฤษณา ศักดิ์ศรี, 2530. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ชนะการพิมพ์.

กัมปนาท ศรีเชื้อ, 2550. การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน. [ออนไลน์] สืบค้นเมื่อ 1 มิถุนายน 2551 จาก

<http://www.lei2.obec.go.th/kpn.2550>

กัลยาภรณ์ ปานมะเริง เบิร์ค, 2550. การบัญชีการเงิน. สมุทรปราการ : พงษ์วรินทร์การพิมพ์.

ศศิวิมล มีอำพล, 2546. การบัญชีจัดการ. กรุงเทพมหานคร : อินโฟเวิจ.

ศรีกัลยา ภิบุญโสโมสร, 2540. ความสัมพันธ์ระหว่างความถนัดทางการพยาบาลกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาล. วิทยานิพนธ์เชิงปรัชญา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ศูนย์สารสนเทศ ราชบัณฑิตยสถาน, 2542. พจนานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542. [ออนไลน์] สืบค้นเมื่อ 15 มิถุนายน 2552 จาก <http://rirs3.royin.go.th/dictionary.asp>

ถวิล ชาราโกชน์, 2532. จิตวิทยาสังคม. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : โอ.เอส.พรินติ้ง เฮาส์.

ทิวาพร พูลผลและสุรสิทธิ์ โฉมรุ่ง, 2546. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษาคณะ

เทคโนโลยีและการจัดการอุตสาหกรรม กรณีศึกษา : นักศึกษาสาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรม. ปริญญานิพนธ์มหาบัณฑิต การจัดการอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

ทัศนีย์ ศิริวัฒน์, 2533. การศึกษาปัญหาของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง. ผลงานวิจัยส่วนบุคคล มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ธานี หิรัญรัมย์, 2548. การบัญชีขั้นต้น. กรุงเทพมหานคร : วิทยพัฒน์.

ชลธิชา จินดากุล, 2530. ความสัมพันธ์ระหว่างนิสัยในการเรียนความสนใจในภาษาอังกฤษ ทศนคติต่อ

ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นงนภัส สุทธิประภา, 2541. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง นวัตกรรมการเรียนการสอนวิชาสื่อการสอนของนักศึกษาปริญญาตรี โดยใช้หน่วยการเรียนการสอน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

นิพล พลกลาง, 2549. ปัจจัยส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ปีการศึกษา 2549. กลุ่มงานวัดและประเมินผลการศึกษา

- กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผล การจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- นุชนาฏ วรยศศรี, 2544. **ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ สถาบันเทคโนโลยี
ราชมงคลวิทยาเขตพระนครศรีไต้. ปรินญาณพนธ์มหบัณฑิตสาขากการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.**
- ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2535. การบริหารวิชาการ. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์ส่งเสริมกรุงเทพ. 2535.
- ปิยนาด ประจงพิมพ์, 2545. **ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาปริญญาตรีปีที่ 4
คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. ภาคนิพนธ์หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม).
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.**
- พรณราย ทรัพย์ประภา, 2529. จิตวิทยาอุตสาหกรรม. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.
- พงษ์ศักดิ์ ใจหาญ, 2550. “การพัฒนาคุณภาพนักเรียนด้วยการใช้กระบวนการกลุ่มของนักเรียน โรงเรียนบ้าน
อ่างหิน (เพียรพิทยาคาร) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 3”. วารสารวิชาการพุทธิปัญญา.
1, 1 (เมษายน-มิถุนายน 2550)
- ไพศาล หวังพานิช, 2526. การวัดผลการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.
- รุจิรา เขาวมาตย., 2541. **ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความพึงพอใจในวิชาพลศึกษา
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.**
- วิชชุดา เดียวกุล, 2529. **ผลการใช้กิจกรรมการแนะแนวต่อกลุ่มนิสัยในการเรียนและทัศนคติในการเรียนของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิตคณะครุศาสตร์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.**
- สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์, 2545. **หลักการบัญชีขั้นต้น. กรุงเทพมหานคร : ฟิสิกส์เซ็นเตอร์.**
- สว่าง หลักเพชร, 2541. **ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้เรื่องพลังงานกับชีวิตของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้บทเรียนสื่อประสม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.**
- ลีปง ไชยประสิทธิ์, 2543. **ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 : กรณีศึกษา
โรงเรียนบ้านสุโข-ลก อำเภอสว่าง-ลก จังหวัดนราธิวาส. ภาคนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.**
- สุจินดา คณิตวานันท์, 2539. **ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมในการเรียนภาษาอังกฤษกับผลสัมฤทธิ์ทาง
การเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนเตรียมทหาร ชั้นปีที่ 2. ภาคนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.**
- สุทธนู ศรีไสย์, 2532. **ความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างภูมิหลังกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตนักศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่เข้าศึกษาเมื่อปีการศึกษา 2531. ผลงานวิจัยคณะครุศาสตร์.
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.**
- อรรถพร ฤทธิเกิด, 2547. **การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกระบวนการในห้องมิดโดยใช้เทคนิคทางการเรียน
แบบร่วมมือ. กรุงเทพมหานคร : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.**

อภิญญา เจริญประไพ, 2538. องค์ประกอบบางประการที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยนเรศวร. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร.
อำนาจ เลิศขันธ์, 2542. การประเมินผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : ศิลปะสนองการพิมพ์.
อุทุมพร ทองอุไทย, 2538. เทคนิคการศึกษามีประสิทธิภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร:
พินิจพับบลิชชิง.

สำนักวิจัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม

เลขที่ 61 ถนนพหลโยธิน แขวงเสนานิคม เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

E-mail : research@spu.ac.th

โทรศัพท์ 0-2579-1111 ต่อ 1155, 1331, 1252 โทรสาร 0-2579-1111 ต่อ 2187